

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22322 - Educació per la Igualtat de Gènere / 1
Titulació	Grau de Pedagogia (Pla 2016) - Tercer curs Grau d'Educació Social - Tercer curs Grau de Pedagogia (Pla 2009) - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Elena Quintana Murci <i>Responsable</i> elena.quintana@uib.cat	11:00	12:00	Dimarts	17/02/2020	31/07/2020	A-109
Francisca Salvá Mut <i>Responsable</i> f.salva@uib.es	12:00	13:00	Dilluns	24/02/2020	07/06/2020	Ed. Guillem Cifre de Colonya, despatx A108

Contextualització

El context de l'assignatura "Educació per a la Igualtat de Gènere" ve determinat pels següents elements:

1. La seva ubicació com a assignatura obligatòria en el pla d'estudis d'Educació Social i com a optativa en els de Pedagogia:

- En el context dels estudis d'Educació Social: forma part de la matèria "Educació Familiar i Desenvolupament Comunitari", inclosa en el mòdul "Intervenció professional en Educació social" dels Estudis de Grau en Educació Social. Està ubicada en el segon semestre del tercer curs i és la primera que es fa en aquesta temàtica. A quart hi ha una assignatura específica sobre violència de gènere ("Violència de gènere i intervenció socioeducativa").

- En el context dels estudis de Pedagogia: no hi ha cap altra matèria sobre aquesta temàtica en el pla d'estudis.

- Té una càrrega horària definida i no té reconeguts grups mitjans ni petits.

2. La seva ubicació en l'àmbit dels estudis de gènere.

3. La legislació espanyola i autonòmica en la matèria que estableix l'obligatorietat d'incloure l'educació per a la igualtat de gènere en els diferents nivells i àmbits educatius.

4. La rellevància personal, social i econòmica de la temàtica objecte d'estudi i la relativa novetat de la intervenció professional dels educadors i educadores socials i dels pedagogs i pedagogues en aquest àmbit.

Guia docent

L'assignatura està dins la modalitat d'estudis en línia. Es realitza mitjançant la plataforma de Campus Extens, a través de la qual es pot accedir als temaris i materials de l'assignatura, a les activitats a realitzar i al calendari de presentació d'aquestes.

Requisits

Competències

Específiques

* Amb aquesta assignatura es contribuirà a l'assoliment de les següents competències específiques del títol d'EDS: CE1. Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa. CE3. Conèixer els supòsits pedagògics i biopsicosocials que estan en la base dels processos de intervenció socioeducativa, així com les característiques fonamentals dels entorns d'intervenció. CE7. Aplicar tècniques de detecció de factors d'exclusió i discriminació que dificulten la inserció social i laboral de subjectes i col·lectius. CE11. Dissenyar i dur a terme projectes d'investigació sobre el medi social i institucional i sobre les persones i grups amb els que es realitza la intervenció.

Genèriques

* Aquesta assignatura contribuirà a l'assoliment de les competències generals de títol d'EDS i especialment a les següents: CT7. Capacitat crítica i autocrítica CT8. Capacitat empàtica, respectuosa, solidària i de confiança cap els subjectes i institucions. CT12. Adaptació a situacions noves CT14. Obertura cap l'aprenentatge al llarg de tota la vida Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Amb el desenvolupament d'aquesta assignatura es pretén que l'alumnat desenvolupi les competències necessàries que li permeti assolir els següents objectius:

- Utilitzar el concepte de gènere com a perspectiva crítica de la desigualtat entre dones i homes.
- Identificar els elements diferencials de la socialització en funció de gènere.
- Analitzar de manera crítica els estereotips sexistes i la seva influència en el desenvolupament de les persones i les societats.
- Sintetitzar les principals fites, orientacions i àmbits d'actuació de les polítiques per a la igualtat en l'àmbit de l'educació i de la intervenció socioeducativa.

Guia docent

- Analitzar els principals elements que influeixen en l'educació de les persones (família, escola, mitjans de comunicació, pautes de consum, creació artística i cultural,...) des d'una perspectiva de gènere
- Identificar i analitzar programes i recursos d'educació per a la igualtat de gènere.
- Utilitzar instruments i recursos per a introduir la perspectiva de gènere i, més concretament, la coeducació per a la igualtat i la prevenció de la violència de gènere en el treball socioeducatiu.

Continguts temàtics

Mòdul 1. Gènere i Educació

Tema 1. El concepte de gènere com a perspectiva crítica de les desigualtats entre dones i homes.

Tema 2. L'aprenentatge dels gèneres a les societats formalment igualitàries

Mòdul 2. Intervenció socioeducativa amb perspectiva de gènere

Tema 3. Intervenció socioeducativa amb perspectiva de gènere: concepte, marc legal i àmbits de la intervenció

Tema 4. Intervenció socioeducativa amb perspectiva de gènere: estratègies, programes i recursos

Metodologia docent

Els aspectes més importants a tenir en compte per desenvolupar aquesta assignatura estan en estreta relació amb la seva característica d'assignatura en línia. Per tant, la idea central és el treball autònom i la utilització de les eines telemàtiques disponibles: correu electrònic, fòrum, calendari, temes a treballar i altres que es necessitin per seguir aquesta assignatura.

1. Heu de tenir molt present el calendari de l'assignatura. A l'opció de l'aula virtual «Calendari» assenyalam la temporalització dels temes i les dates en què heu de lliurar les activitats d'avaluació a la professora.
2. Localitzareu el desenvolupament de cada tema a l'opció de l'aula virtual «Temes». Us recomanem que, quan hàgiu imprès el tema objecte d'estudi, en llegiu amb atenció la introducció, els objectius i les activitats d'avaluació que haureu de realitzar.
3. Seguint l'índex dels continguts del tema, estúdieu-ne cada punt i desenvolupau les activitats que us proposam. Heu de tenir en compte que són activitats formatives i que formen part del contingut. Les lectures complementàries que us proposam són perquè amplieu els coneixements, si ho desitjau.
4. Desenvolupau les activitats d'avaluació que heu de lliurar a la professora.
5. Si voleu plantejar alguna qüestió sobre el tema que treballam en cada moment, heu d'entrar a l'opció «Fòrum» de l'aula virtual. Si voleu contactar amb la professora, ho heu de fer a través del correu electrònic.
6. A l'aula virtual trobareu tots els recursos didàctics, articles, llibres, etc. que pugueu necessitar per treballar els temes.

Activitats de treball presencial (0,16 crèdits, 4 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Avaluació	Examen escrit	Grup gran (G)	Avaluació final dels aprenentatges realitzats.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Guia docent

Activitats de treball no presencial (5,84 crèdits, 146 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Tutorització en línia	Les tutories serviran a l'alumnat per mantenir-se en contacte a distància amb la professora i resoldre els dubtes i problemes que se li puguin presentar. Per altra banda, serviran de referent a la professora per poder fer un seguiment individualitzat de les activitats que es vagin elaborant durant el curs.	8
Estudi i treball autònom individual	Treball personal i realització d'activitats	L'objectiu central d'aquesta tasca és la lectura i comprensió dels materials didàctics que haurà de realitzar l'alumne a partir de les activitats proposades a través de la plataforma de Campus Extens. Es marcaran activitats per cada tema dels continguts de l'assignatura. Algunes d'elles tendran caràcter avaluador ("Activitats d'avaluació") mentre que d'altres seran complementàries per a l'ampliació dels continguts del tema ("Activitats complementàries"). Aquestes activitats es definiran en cadascun dels temes de l'assignatura. Les activitats d'avaluació s'han d'enviar a la professora, tenint molt present el calendari de l'assignatura, que es trobarà a disposició de l'alumnat a l'aula virtual, a l'eina "Calendari".	138

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per tal d'obtenir una avaluació positiva, s'ha d'obtenir una qualificació d'aprobat en les següents activitats d'avaluació:

- Examen escrit.
- Realització de les activitats d'avaluació.
- Les activitats d'avaluació s'han d'entregar en el temps establert a tal efecte. L'alumnat disposarà d'un espai de Recuperació de les activitats on podrà lliurar només aquells treballs que en un primer moment haguin tingut una avaluació negativa.
- És indispensable que l'alumnat hagi entregat totes les activitats d'avaluació en data anterior al dia de realització de l'examen.

Recordar l'article 32 del Reglament acadèmic de la UIB (Acord normatiu 9094, del dia 5 de juny de 2009), que assenyala:

Article 32. Frau. Amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització fraudulenta d'alguna de les activitats d'avaluació incloses en l'avaluació d'alguna assignatura comportarà, segons les circumstàncies, una minusvaloració en la seva qualificació que, en els casos més greus, pot arribar a la qualificació de «suspens» (0,0) a la convocatòria anual. En particular, es

Guia docent

considera un frau la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a propis de l'estudiant.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Examen escrit

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Avaluació final dels aprenentatges realitzats.
Criteris d'avaluació	Prova escrita sobre els continguts de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Treball personal i realització d'activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	L'objectiu central d'aquesta tasca és la lectura i comprensió dels materials didàctics que haurà de realitzar l'alumne a partir de les activitats proposades a través de la plataforma de Campus Extens. Es marcaran activitats per cada tema dels continguts de l'assignatura. Algunes d'elles tendran caràcter avaluador ("Activitats d'avaluació") mentre que d'altres seran complementàries per a l'ampliació dels continguts del tema ("Activitats complementàries"). Aquestes activitats es definiran en cadascun dels temes de l'assignatura. Les activitats d'avaluació s'han d'enviar a la professora, tenint molt present el calendari de l'assignatura, que es trobarà a disposició de l'alumnat a l'aula virtual, a l'eina "Calendari".
Criteris d'avaluació	S'avaluaran les activitats realitzades per l'alumnat.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Durant el curs, s'aniran facilitant recursos específics en funció de les temàtiques i activitats que es duguin a terme.

Bibliografia bàsica

Simón, Maria Elena (2010). *La igualdad también se aprende. Cuestión de coeducación*. Madrid: Narcea SA.
Subirats, M. (2017). *Coeducación, apuesta por la libertad*. Barcelona: Editorial Octaedro.

Bibliografia complementària

Abad, María Luisa (2002). *Género y educación: la escuela coeducativa*. Barcelona: Graó.
Alcalde, A.; López, I. (2004). *Guía práctica para la integración de la igualdad entre mujeres y hombres en los proyectos de la cooperación española*. Madrid: Ministerio de Asuntos Exteriores. Secretaría de Estado para la Cooperación Internacional y para Iberoamérica.

Guia docent

- Alonso, A. (Coord.) (2007). *Cambios sociales y género*. Sevilla: Junta de Andalucía.
- Astelarra, Judith (2005). *Veinte años de políticas de igualdad*. Madrid: Cátedra.
- Ballarín, P. (2001). *La educación de las mujeres en la España contemporánea (siglos XIX-XX)*. Madrid: Síntesis.
- Castaño, S.; García, C.; Gomáriz, N. (2005). *Guía de sensibilización y Formación en Igualdad de Oportunidades entre Mujeres y Hombres*. Madrid: Instituto de la Mujer.
- Comisión Europea (2010). Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones. Estrategia para la Igualdad entre mujeres y hombres 2010-2015. Bruselas, 21.9.2010. COM(2010) 491 final.
- Comisión Europea (2010). Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones. Igualdad entre mujeres y hombres 2010. Bruselas, 18.12.2009. COM(2009) 694 final.
- Commission Économique pour l'Afrique (2004). *Indice de développement et des inégalités entre les sexes en Afrique*. Addis Abeba: Commission économique pour l'Afrique.
- De Beauvoir, Simone (1999). *El segundo sexo*. Madrid: Cátedra. (1a. ed. 1949, ed. Gallimard).
- Instituto de la Mujer (2004). *Guía para la incorporación de la perspectiva de género*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Instituto de la Mujer. Unión Europea. Fondo Social Europeo.
- Instituto Nacional de Estadística (2011). *Mujeres y Hombres en España 2011*. Madrid: INE.
- Lomas, C. (comp.) (2004). *Los chicos también lloran. Identidades masculinas, igualdad entre los sexos y coeducación*. Barcelona: Paidós Educador.
- Lorente, M. (2009). *Los nuevos hombres nuevos. Los miedos de siempre en tiempos de igualdad*. Barcelona: Destino.
- Mernisi, Fátima (2002). *El harén político. El profeta y sus mujeres*. Sevilla: Ed. Del Oriente y del Mediterráneo.
- Moreno, Montserrat (1993). *Cómo se enseña a ser niña*. Madrid: Icaria.
- Mujeres Creando (2005). *La Virgen de los Deseos*. Buenos Aires: Tinta Limón.
- Naciones Unidas (2011). *Mujeres en el mundo. Informe 2011*. Nueva York: Naciones Unidas.
- Nash, Mary (2004). *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*. Madrid: Alianza Editorial.
- Salvà, F.; Rosselló, M.R. y Quintana, E. (2018). *Coeducar i prevenir la violència de gènere en Educació Secundària Obligatoria. Orientacions i Recursos*. Palma: Edicions UIB.
- Simón, María Elena (2008). *Hijas de la igualdad. Herederas de injusticias*. Madrid: Narcea.
- Tomé, A.; Subirats, M. (2007). *Balones fuera*. Barcelona: Octaedro.
- Tomé, A., Rambla, X. (2001). *Contra el sexismo. Coeducación y democracia en la escuela*. Madrid: ICE UAB. Síntesis.
- Valcuende del Río, J.M.; Blanco, J. (ed.) (2003). *Hombres. La construcción cultural de las masculinidades*. Madrid: Talasa.